

JAN DRENT 1867-1954

Graf 6/GG/13

DE MILITAIRE CARRIÈRE VAN JAN DRENT, 1889-1903

Jan Drent werd in Peize geboren op 11 december 1867, als eerste zoon van Alle Drent en Grietien Alderts. Als 21-jarige, op 2 mei 1889, ging Jan in militaire dienst als plaatsvervanger van Hendrik Steegen (1869-1955) uit Sleen. Deze Hendrik was zoon van een landbouwer en werd zelf later ook landbouwer. Hoeveel Hendrik aan Jan betaald heeft om zijn remplaçant te zijn, wordt nergens vermeld.

De keuring leverde de volgende lichamelijke beschrijving op van Jan: Lengte 1,58 meter, ovaal aangezicht, laag voorhoofd, blauwe ogen, gewone neus, gewone mond, ronde kin, blond haar, blonde wenkbrauwen, geen merktekenen.

Op 2 mei 1889 begon Jan's dienstitijd bij het 6^e Regiment Infanterie. Na ruim 16 maanden, op 13 september 1890, ging Jan met groot verlof. In welke kazerne(s) hij deze tijd heeft gelegen, is (nog) onbekend. Op 15 januari 1891 trad Jan echter opnieuw in dienst, nu als vrijwilliger, bij het 1^e Regiment Infanterie. Hij tekende voor zes jaar, waarvoor hij een premie van HfI.60 ontving. Waar hij geleverd werd, is niet bekend. Klaarblijkelijk beviel het Jan goed in het leger, want op 20 november 1893 brak hij zijn contract open door een nieuwe verbintenis aan te gaan bij de Koloniale Troepen. Hiervoor ontving hij een premie van HfI.300. Hij was op dat moment soldaat eerste rang. Kort hierop, op 6 januari 1894, ging hij in Rotterdam aan boord van het SS "Salak". Na meer dan een maand op zee, kwam hij op 13 februari 1894 aan te Batavia en werd hij ingelijfd bij het 2^e Depot Bataljon. Tussen 1894 en 1902 diende hij bij diverse bataljons Infanterie in Nederlands-Indië.

In zijn tijd in Nederlands-Indië heeft Jan bepaald niet stilgezeten. In 1894 nam hij deel aan de z.g. 'Lombok expeditie'. Deze militaire operatie had tot doel een conflict tussen verschillende machthebbers en bevolkingsgroepen op te lossen en het Nederlandse gezag te verstevigen. In augustus 1894 werd er zwaar gevochten, waarbij bijna 100 Nederlandse doden vielen en ruim 250 gewonden; Het was de grootste nederlaag die de Nederlandse Koloniale troepen tot dan toe in de 19^e eeuw hadden geleden. Met vers aangevoerde troepen werd Lombok met meer dan grof geweld 'gepacificeerd'. Hierbij pleegde een aantal vorsten, met vrouwen en kinderen, door middel van een 'perang poepoetan' massaal zelfmoord door zich in witte kleren op de verbaasd toekijkende en continu schietende Nederlanders te storten.

In 1897, 1898, 1901 en 1902 werd door Jan actief deelgenomen aan de 'Atjeh-oorlog'. De strijd duurde van 1873 tot 1914. Aanvankelijk was het oogmerk de zeevaart door de Straat van Malakka te beveiligen tegen zeerovers uit Atjeh. Later werd het doel het Sultanaat Atjeh onder Nederlands koloniaal gezag te brengen en te houden.

Voor zijn bijdrage aan de Lombok expeditie kreeg Jan in 1895 het Lombokkruis, hij verdiende drie maal de 'schietprijs van het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger' en eenmaal kreeg hij een prijs als scherpschutter. In 1898 werd hem de Bronzen Medaille uitgereikt, met een premie van Hfl.12, in 1900 kreeg hij het Ereteken voor Belangrijke Krijgsbedrijven en in 1903 ontving hij de Zilveren Medaille.

Op 28 december 1898 werd Jan bevorderd tot korporaal en vervolgens op 27 december 1900 tot sergeant. Jan tekende op 21 november 1899 bij voor twee jaar en hij deed dat opnieuw op 21 november 1901. Bij Gouvernements Besluit van 6 november 1903 werd vastgelegd dat hij Hfl.260 per jaar kreeg. Onduidelijk is op welke periode deze beloning betrekking had. Hem werd het certificaat voor goed gedrag toegekend. In de stukken wordt dan vermeld dat Jan was *'behept met buitenwaartsche verkromming van de onderste ledematen in geringen graad'*. Onduidelijk blijft hoe hij deze 'beperking' (X-benen) heeft opgelopen, of dat hij deze al bij de keuring had.

Op 20 oktober 1903 meldde Jan zich op het eiland Sabang, voor de kust van Atjeh, waar hij op 30 november 1903 aan boord ging van het SS "Oranje", om op 26 december 1903 aan te komen in Amsterdam. Daarmee was zijn militaire carrière voorbij.

In 1905 trouwde Jan met zijn volle nicht Geertje Alderts (1882-1932). Samen kregen ze tien kinderen. Na Geertje's dood, op 49-jarige leeftijd, hertrouwde Jan in 1934 met Annechien Pieters Suir (1883-1962). Jan zelf overleed op 20 oktober 1954 te Assen en werd bijgezet op de Noorderbegraafplaats in graf 6/GG/13. Na zijn militaire carrière is hij o.a. opzichter geweest, boswachter, depôthouder en winkelier te Assen.

Hans Weening,

Amsterdam, 25 september 2014